

Esitys- ja teatteritekniikan erikoisammattitutkinto 2016

Esitys- ja teatteritekniikan erikoisammattitutkinto 2016

Esitys- ja teatteritekniikan erikoisammattitutkinnon suorittanut työskentelee esittävien alojen tuotantoprosessissa osana tuotantoryhmää sekä erikoistumisesta riippuen voi

- toimia tuotantoprosessin vastaavana tai esimiehenä
- toimia kansainvälisissä tuotannoissa
- toteuttaa puvustuksia
- tehdä maskeerauksen tehoste- ja karvatöitä
- toimia esitysteknisenä operaattorina
- toimia esitys- ja teatteritekniikan yrittäjänä

Esitys- ja teatteritekniikan alan ammattilaiset työskentelevät mm. teatteri- ja oopperataloissa, teatteri- ja tanssiryhmissä, konsertti- ja monitoimisaleissa, audiovisuaalisissa tuotannoissa sekä festivaali- ja tapahtumatuotannoissa. Esitys- ja teatteritekniikan erikoisammattitutkinnon suorittanut osaa oman alansa tuotantoprosessin vastaavana suunnitella ja valvoa vastuualueensa tuotantojen toteutumista laatua ja turvallista työskentelyä edistäen. Valinnaiset tutkinnotosat mahdollistavat osaamisen syventämisen esimiestaitojen, yrittäjyyden ja kansainvälisen toiminnan osalta.

Perusteen nimi	Esitys- ja teatteritekniikan erikoisammattitutkinto 2016
Määräyksen diaarinumero	45/011/2016
Korvattavat määräykset	19/011/2005
Koulutuskoodit	Esitys- ja teatteritekniikan erikoisammattitutkinto (327504)
Voimaantulo	01.01.2017

SISÄLTÖ

1. Tutkinnon muodostuminen.	1
2. Tutkinnon osat.	2
2.1. Tuotantoprosessin vastaavana toimiminen.	2
2.2. Esimiehenä toimiminen.	4
2.3. Kansainvälisissä tuotannoissa toimiminen.	5
2.4. Puvustuksen toteuttaminen.	6
2.5. Maskeerauksen tehoste- ja karvatöiden tekeminen.	8
2.6. Esitysteknisenä operaattorina toimiminen.	9
2.7. Esitys- ja teatteritekniikan yrittäjänä toimiminen.	12
3. Tutkinnon ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arviointi.	15
4. Liite. Tutkinnon kuvaus (ei sisälly määräykseen).	16
4.1. Tutkinnon muodostuminen.	16
4.2. Tutkinnon suorittaneen osaaminen.	16
4.3. Työtehtäviä, joissa tutkinnon suorittanut voi toimia.	16
4.4. Tutkintotodistuksen antajan nimi ja asema.	17
4.5. Tutkinnosta päättävän kansallisen/alueellisen viranomaisen nimi ja asema.	17
4.6. Tutkinnon taso (kansallinen tai kansainvälinen).	17
4.7. Arvosana-asteikko/hyväksymisvaatimukset.	17
4.8. Jatko-opintokelpoisuus.	17
4.9. Säädösperusta.	17
4.10. Tutkintotodistuksen voi säädösten mukaan saada seuraavilla tavoilla.	17
4.11. Pohjakoulutusvaatimukset.	17

1. Tutkinnon muodostuminen

Esitys- ja teatteritekniikan erikoisammattitutkinto muodostuu yhdestä pakollisesta ja kahdesta valinnaisesta tutkinnon osasta.

PAKOLLISET TUTKINNON OSAT 1 KPL
Tuotantoprosessin vastaavana toimiminen, P
VALINNAISET TUTKINNON OSAT 2 KPL
<i>Valitaan kaksi tutkinnon osaa</i>
Esimiehenä toimiminen
Kansainvälisissä tuotannoissa toimiminen
Puvustuksen toteuttaminen
Maskeerauksen tehoste- ja karvatöiden tekeminen
Esitysteknisenä operaattorina toimiminen
Esitys- ja teatteritekniikan yrittäjänä toimiminen
Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta <i>Esitys- ja teatteritekniikan erikoisammattitutkintoon voidaan valita yksi tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta. Todistuksen tutkinnon osan suorittamisesta antaa kyseisestä tutkinnosta vastaava tutkintotoimikunta. Tutkinnon osa nimetään tutkintotodistukseen siten, kuin se on siinä tutkinnossa, josta se on valittu.</i>

2. Tutkinnon osat

2.1. Tuotantoprosessin vastaavana toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- vastata oman alansa tuotantoprosessista
- suunnitella vastuualueensa tuotantoja vastuullisesti
- valvoa laadun toteutumista ja kehittää sitä
- arvioida omaa ja vastuualueensa toimintaa
- edistää ja valvoa turvallista työskentelyä vastuualueellaan.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA VASTAA OMAN ALANSA TUOTANTOPROSESSISTA.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• huomioi toiminnassaan laaja-alaisesti esitystoiminnan ja taiteellisen työn kokonaisuuden • vastaa vastuualueensa työstä ja prosesseista ymmärtäen vastuualueensa merkityksen tuotannon kokonaisuudessa • soveltaa oman ammattialansa historian tuntemusta työssään • toimii organisaation toiminta-ajatuksen, strategian sekä arvojen mukaisesti • kommunikoi sujuvasti eri ammattiryhmien kanssa suomeksi tai ruotsiksi ja lisäksi englanniksi • toimii oman alansa edustajana eri työryhmissä • antaa ja vastaanottaa palautetta rakentavasti • ratkaisee ongelmia ja tekee päätöksiä oma-aloitteisesti, harkitusti ja oikea-aikaisesti • huolehtii omasta ajankäytöstään ja jaksamisestaan • tarkastelee organisaation/työryhmien/asiakkaiden tarpeita ja vaatimuksia omalla vastuualueellaan työprosessien kehittämisen kannalta • noudattaa tekijänoikeuslakia työssään • verkostoituu alan toimijoiden kanssa ja osallistuu oman ammattialansa kehittämiseen.
----------------------------------	---

TUTKINNON SUORITTAJA SUUNNITTELEE VASTUUALUEENSA TUOTANTOJA VASTUULLISESTI.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• suunnittelee ja organisoii tuotantojen toteuttamisen omalla vastuualueellaan • mitoittaa tuotannon resurssit vastuualueellaan tehokkuuden huomioiden • tuntee vastuualueensa taloussuunnittelun ja -seurannan • pohtii kustannusvaikutuksia ja tekee ratkaisuvaihtoehtoja • arvioi työhön liittyviä riskejä ja ottaa riskit huomioon suunnittelussa ja toteutuksessa • valvoo työprosesseja ja arvioi prosessien toteuttamista • laatii suunnitteluun ja toteutukseen liittyvät dokumentteja ja raportteja • suunnittelee hankintoja tai investointeja • organisoii vastuualueensa välineistön huollon ja kunnossapidon • huolehtii jätteiden käsittelystä ja kestävästä kehityksestä omalla vastuualueellaan.
----------------------------------	---

TUTKINNON SUORITTAJA VALVOO LAADUN TOTEUTUMISTA JA KEHITTÄÄ SITÄ.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tunnistaa hyvän laadun omalla vastuualueellaan suhteessa organisaation asettamiin laatuvaatimuksiin • hahmottaa käytettävissä olevat resurssit, kuten henkilöstön, aikataulun, työn keston, työtilan, laitteiston ja materiaalien hinnan, ja sovittaa työn laatuvaatimukset niiden mukaisesti • kehittää oman vastuualueensa työn, tuotteiden ja toimintojen laatua.
----------------------------------	--

TUTKINNON SUORITTAJA ARVIOI OMAA JA VASTUUALUEENSA TOIMINTAA.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• arvioi vastuualueensa toimintaa ja työn tuloksellisuutta yhdessä vastuualueensa työntekijöiden kanssa • ideoi kehittämiskehdotuksia ja edistää niiden toteutumista • edistää kehittämiskehdotusten toteuttamista organisaatiossa • arvioi omaa osaamistaan ja ammattitaitoa saamansa palautteen perusteella sekä määrittää omat kehittymiskohteensa.
----------------------------------	---

TUTKINNON SUORITTAJA EDISTÄÄ JA VALVOO TURVALLISTA TYÖSKENTELYÄ VASTUUALUEELLAAN.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• arvioi vastuualueensa riskejä suunnitelmallisesti ja riskienarvioinnin avulla estää riskien toteutumisen käytännön työskentelyssä • tuntee työsuojelulainsäädännön ja oman vastuualueen työturvallisuuden erityispiirteet • opastaa turvalliseen työskentelyyn ja valvoo turvallisen työskentelyn toteutumista • huolehtii turvallisesta työympäristöstä ja kehittää ergonomisia työtapoja • osallistuu organisaation pelastus- ja turvallisuussuunnitelmien ja -dokumenttien laadintaan • osaa toimia vaara- ja onnettomuustilanteissa ja ylläpitää oman vastuualueen valmiutta.
----------------------------------	--

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työtilanteissa toimimalla oman ammattialueensa tuotantotoiminnasta vastaavana. Tuotantotoiminnan ja esitys- ja teatteritekniikan työskentelyn on täytettävä ammatillisen esitystoiminnan tunnusmerkit tuotantomallin ja -ympäristön sekä henkilöstön ja välineistön kannalta. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida osoittaa, sitä voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.2. Esimiehenä toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- suunnitella ja ohjata vastuualueensa henkilöstön toimintaa
- osallistua vastuualueensa henkilöstön rekrytointiin ja työsuhteasioiden hoitoon
- ylläpitää vastuualueensa henkilöstön osaamista ja työvalmiuksia
- kehittää esimiestyötään.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA SUUNNITTELEE JA OHJAA VASTUUALUEENSA HENKILÖSTÖN TOIMINTAA.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• suunnittelee toimintaa annettujen resurssien mukaisesti ja ohjaa oman vastuualueensa työntekijöitä suunnitelman mukaan • suunnittelee henkilöstöresursseja • vastaa osaltaan perehdyttämisestä työympäristöön ja opastamisesta työtehtäviin • hyödyntää henkilöstön osaamista vastuualueensa tehtävissä • seuraa vastuualueensa työn tuloksellisuutta, arvioi toimintaa sekä antaa palautetta kannustavalla tavalla • ohjaa ja arvioi työssäoppimista • toteuttaa organisaation henkilöstöstrategiaa • arvioi vastuualueensa henkilöstö- ja osaamiskasvun • suunnittelee ja sopii vastuualueensa tiedottamisen käytännöistä • tietää vastuunjaon organisaation tiedotustoiminnassa ja oman vastuunsa siinä • käyttää organisaation prosessinohjausmenetelmiä ja -järjestelmiä.
----------------------------------	--

TUTKINNON SUORITTAJA OSALLISTUU VASTUUALUEENSA HENKILÖSTÖN REKRYTOINTIIN JA TYÖSUHDEASIOIDEN HOITOON.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• noudattaa työlainsäädäntöä ja työehtosopimusta • toimii työsuhte- ja rekrytointiasioissa organisaation käytäntöjen mukaan ja yhteistyössä henkilöstöhallinnon kanssa • osallistuu vastuualueellaan työskentelevien henkilöiden ammattitaitovaatimusten määrittämiseen • osallistuu työsuhteen ehtojen määrittämiseen • osallistuu henkilöstön hankinta- ja valintamenettelyyn ja päätöksentekoon • tuntee työsuhteen päättämiseen liittyvät säädökset ja käytännöt.
----------------------------------	--

TUTKINNON SUORITTAJA YLLÄPITÄÄ VASTUUALUEENSA HENKILÖSTÖN OSAAMISTA JA TYÖVALMIUKSIA.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• arvioi työryhmän yksilöiden ammatillisia ja työyhteisöllisiä valmiuksia • käy kehityskeskustelut ja käynnistää keskustelujen pohjalta sovitut toimenpiteet • kartoittaa ja suunnittelee henkilöstön kehittämistä • kehittää vastuualueen henkilöstön tehtäviä ja työnkuvia • arvioi alansa osaamista työpaikalla ja ennakoii tulevaisuuden osaamistarpeita • arvioi henkilöstön työajan tarkoituksenmukaisuutta • hyödyntää oman alansa koulutustarjontaa ja tutkintoja henkilöstön kehittämisessä • ohjaa henkilöstöä terveyttä, työkykyä ja työhyvinvointia edistävään toimintaan • toimii työterveyshuollosta sovittujen käytäntöjen mukaisesti huomioiden ennalta ehkäisevän työterveyshuollon, akuutit sairaustapaukset, varhaisen tuen mallin ja sairauspoissaolojen hallinnan • toimii yhteistyössä organisaation luottamushenkilö- ja työsuojeluorganisaatioiden kanssa.
----------------------------------	--

TUTKINNON SUORITTAJA KEHITTÄÄ ESIMIESTYÖTÄÄN.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• arvioi esimiestoiminnan osaamistaan ja kehittymistarpeitaan suunnitelmallisesti ja realistisesti • kerää toiminnastaan palautetta, käyttää vertaisarviointia ja hyödyntää saamaansa palautetta ammatillisesti • kehittää osaamistaan aktiivisesti arvionsa ja palautteiden perusteella.
----------------------------------	---

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työelämäntilanteissa esitys- ja teatteritekniikan esimiehenä. Tutkinnon suorittajan pitää toimia lähiesimiehenä, niin että hänellä on johdettavanaan alaisia. Siltä osin kun vaadittavaa ammattitaitoa ei voida osoittaa, sitä voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.3. Kansainvälisissä tuotannoissa toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- selvittää kansainvälisen toiminnan vaihtoehtoja ja toimintatapoja
- työskennellä kansainvälisessä toimintaympäristössä
- verkostoitua kansainvälisesti ja laatia toimintasuunnitelman kansainväliseen yhteistyöhön.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA SELVITTÄÄ KANSAINVÄLISEN TOIMINNAN VAIHTOEHTOJA JA TOIMINTATAPOJA.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• selvittää erilaisia kansainvälisen toiminnan vaihtoehtoja ja hankkii alan asiantuntijoiden avustuksella kansainvälisen yhteistyön kannalta oleellisia tietoja • perehtyy alan työlainsäädäntöön, työtapoihin ja työkuultuuriin kansainvälisessä tuotannossa • seuraa ajan ilmiöitä ja hankkii tietoa alan kehityksestä sekä uusista laitteista, koneista, tuotteista, palveluista, sovelluksista ja toimintatavoista eri toimintaympäristöissä.
----------------------------------	---

TUTKINNON SUORITTAJA TYÖSKENTELEE KANSAINVÄLISESSÄ TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii monikulttuurisessa ympäristössä ja tunnistaa toimintatapojen ja -kulttuurin merkityksen • käyttää vierasta kieltä huomioiden kulttuurin • valitsee viestintäkanavat toimintaympäristön vaatimusten mukaisesti • noudattaa voimassa olevaa lainsäädäntöä kansainvälisessä toiminnassaan huomioiden kansainväliset sopimuskäytännöt.
----------------------------------	---

TUTKINNON SUORITTAJA VERKOSTOITUU KANSAINVÄLISESTI JA LAATII TOIMINTASUUNNITELMAN KANSAINVÄLISEEN YHTEISTYÖHÖN.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• verkostoituu ja solmii yhteistyötä erilaisten tahojen kanssa (alihankinta, tavarantoimittajat, yhteistyökumppanit) • suunnittelee työprosessin kansainvälisessä yhteistyössä tai tuotannossa ja laatii toimintasuunnitelman • tunnistaa oman osaamisensa ja käyttää asiantuntijoita, verkostoja tai yhteistyötahoja työprosessissa onnistuneen lopputuloksen saavuttamiseksi.
----------------------------------	---

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työelämäntilanteissa toimimalla esitys- ja teatteriteknikan alalla kansainvälisessä työympäristössä. Ammattitaidon voi osoittaa osallistumalla kansainvälisiin projekteihin, tekemällä omaan alaan liittyvä kansainvälisyyttä todentava kehittämisestä, olemalla ulkomaisessa työvaihdossa, osoittamalla perehtyneisyytensä alan kansainvälisiin materiaalien- ja tavaranhankintaprosesseihin, logistiikkaan tms.

Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.4. Puvustuksen toteuttaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- hakea tietoa laaja-alaisesti huomioiden puvustuksen toteutuksen vaatimukset
- suunnitella puvustuksen valmistuksen eri vaiheet

- käyttää pukuvarastoa
- tuntee esiintymisasuissa käytettäviä materiaaleja ja pintakäsittelymenetelmiä
- työskennellä työryhmän kanssa sekä harjoitus- että esitystilanteissa suomen tai ruotsin kielen lisäksi ainakin englannin kielellä
- käyttää tietotekniikkaa ammattialan vaatimusten mukaisesti.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA HAKEE TIETOA LAAJA-ALAISESTI HUOMIOIDEN PUVUSTUKSEN TOTEUTUKSEN VAATIMUKSET.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• hahmottaa joko näytelmätekstistä tai tuotantoprosessin aikana syntyneestä aineistosta puvustuksen tyylin, laajuuden ja työmäärän • seuraa nykyhetken trendejä ja alan kehitystä • hyödyntää puku- ja tyylihistoriaa työssään • käyttää pukuhistorian termistöä • soveltaa ammatillista kirjallisuutta ja ammattilehtiä työssään.
----------------------------------	--

TUTKINNON SUORITTAJA OSAA SUUNNITELLA PUVUSTUKSEN VALMISTUKSEN ERI VAIHEET.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• suunnittelee puvustuksen toteutuksen työnkulun, aikataulun ja budjetin • tuntee materiaalien hankintapaikat ja materiaalien tilauskäytännöt • tulkitsee malleista materiaalit, muodot, väljyydet, mittasuhteet ja yksityiskohdat • arvioi liikkumisen kannalta oleelliset ratkaisut puvuissa • jakaa työt ja ohjaa toteutusta työryhmässä • laatii aikataulut sovituksille • hallitsee puvustuksen toteutukseen käytettävät koneet, laitteet ja apuvälineet • valvoo tuotantoaikataulua ja seuraa työtunteja • opastaa pukijoita ja pukuhuoltajia esityksen harjoitusvaiheessa ja roolivaatteiden siirryttyä näyttämölle/harjoituksiin • dokumentoi työn kannalta oleelliset tiedot, jotta niiden avulla voidaan tarvittaessa valmistaa toisinto • noudattaa alan työsuojelumääräyksiä.
----------------------------------	---

TUTKINNON SUORITTAJA KÄYTTÄÄ PUKUVARASTOA.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ymmärtää pukuvaraston tärkeyden ja merkityksen • suunnittelee pukuvaraston logistiikan • pitää pukuvaraston siistinä ymmärtäen puhtauden merkityksen • hyödyntää pukuvaraston materiaalia uusiin tarkoituksiin • käyttää pukuvaraston pukuja perustana puvustuksissa • tuntee tekijänoikeudet ja soveltaa niitä • etsii sopivia harjoitusvaatteita harjoituksiin.
----------------------------------	---

TUTKINNON SUORITTAJA TUNTEE ESIINTYMISASUISSA KÄYTETTÄVIÄ MATERIAALEJA JA PINTAKÄSITTELYMENETELMIÄ.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• hallitsee eri materiaalien ominaisuudet roolivaatteiden toimivuuden, käytännöllisyyden ja visuaalisen ilmeen kannalta • valitsee tarkoituksenmukaisen työtavan pintakäsittelyn, värjäyksen ja patinoinnin menetelmistä • tietää materiaalien hankintapaikkoja ja etsii niitä itsenäisesti • huomioi työjärjestyksessä materiaalien pintakäsittelyn vaatiman ajan • käyttää pintakäsittelymateriaaleja käyttöturvallisuusohjeiden mukaisesti • käyttää kekseliäästi uusia materiaaleja ja hyödyntäen kierrätysmateriaaleja.
----------------------------------	--

TUTKINNON SUORITTAJA TYÖSKENTELEE TYÖRYHMÄN KANSSA SEKÄ HARJOITUS- ETTÄ ESITYSTILANTEISSA SUOMEN TAI RUOTSIN KIELEN LISÄKSI AINAKIN ENGLANNIN KIELELLÄ.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• hakee tietoa englanninkielisistä ammattikirjoista ja -lehdistä • keskustelee tuotannoissa suomen tai ruotsin kielen lisäksi ainakin englannin kielellä • hallitsee oman ammattialueen sanaston • laatii asiakirjoja suomeksi tai ruotsiksi ja englanniksi • ymmärtää englanninkieliset käyttöohjeet.
----------------------------------	--

TUTKINNON SUORITTAJA KÄYTTÄÄ TIETOTEKNIKKAA AMMATTIALAN VAATIMUSTEN MUKAISESTI.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• hyödyntää tietotekniikkaa omassa ammatissaan • hyödyntää tietotekniikkaa mm. dokumentoinnissa, tilauksissa, raportoinnissa, taulukoissa ja kuvankäsittelyssä • etsii työssä tarvittavia tietoja hyödyntäen tietotekniikkaa.
----------------------------------	---

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työelämätilanteissa. Työtehtäviä ovat puvustusassistenttina, työnjohtajana, teosvastaavana tai puvustonhoitajana toimiminen teatteri- tai tanssituotannoissa tai tapahtumatuotannoissa. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää haastattelussa ja dokumenteilla.

Tutkinnon osan suorittaja osoittaa osaamisensa ammattitaitovaatimusten mukaisissa työtehtävissä.

2.5. Maskeerauksen tehoste- ja karvatöiden tekeminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- valmistaa, muokata ja huoltaa peruukkeja, tressinauhaa, hiuslisäkkeitä ja irtokarvoja sekä tyllipohjaisia viiksiä, partoja ja pulisonkeja
- valmistaa, kiinnittää ja maskeerata irto-osia, hampaita ja kaljuja.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA VALMISTAA, MUOKKAA JA HUOLTAU PERUUKKEJA, TRESSINAUHA, HIUSLISÄKKEITÄ JA IRTOKARVOJA SEKÄ TYLLIPOHJAJIA VIKSIÄ, PARTOJA JA PULISONKEJA.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• arvioi käytettävissä olevat taloudelliset, materiaali-, tila- ja henkilöresurssit päätöksenteon pohjaksi • tunnistaa erilaiset karvalaadut ja niiden käyttötarkoituksen • hankkii, käyttää ja säilyttää erilaisia karvalaatuja • valmistaa, huoltaa ja työstää peruukin, tressinauhaa ja hiuslisäkkeitä • mitoittaa, valmistaa, korjaa, kiinnittää, viimeistee, irrottaa, huoltaa ja säilyttää viksiä, partoja ja pulisonkeja • yhdistää peruukkeja ja karvakokonaisuuksia roolimaskeerauksiin tuotannossa • seuraa maskeerausalan materiaalien ja tekniikoiden kehitystä • laskee työn ja materiaalien kokonaiskustannukset • toimii kustannustehokkaasti.
----------------------------------	---

TUTKINNON SUORITTAJA VALMISTAA, KIINNITTÄÄ JA MASKEERAA IRTO-OSIA, HAMPAITA JA KALJUJA.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• arvioi käytettävissä olevat taloudelliset, materiaali-, tila- ja henkilöresurssit päätöksenteon pohjaksi • suunnittele ja muotoilee irtosia ja kaljuja sekä käyttää soveltuvia muottitekniikoita ja materiaaleja niiden valmistukseen • valmistaa kevyitä, tilapäisiä hammasefektejä ja ymmärtää Suomessa vallitsevat hammaslääkintävaatimukset pitkäkestoisin tekohampaisiin • kiinnittää, maskeeraa, irrottaa, huoltaa ja säilyttää erilaisia irtosia • yhdistää irtosia ja kaljuja roolimaskeerauksiin tuotannossa • seuraa tehostemaskeerausalan materiaalien ja tekniikoiden kehitystä • laskee työn ja materiaalien kokonaiskustannukset • toimii kustannustehokkaasti.
----------------------------------	---

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työelämätilanteissa. Työtehtäviä ovat teosvastaavana tai päämaskeeraajana toimiminen esitys- tai teatterituotannoissa. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää haastattelussa ja dokumenteilla.

Tutkinnon osan suorittaja osoittaa osaamisensa ammattitaitovaatimusten mukaisissa työtehtävissä.

2.6. Esitysteknisenä operaattorina toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- toimia teknisenä asiantuntijana esitysprosessissa
- hallita oman ammattialueensa esitysteknisen järjestelmän
- suunnitella työnsä

- käyttää ja ohjelmoida järjestelmän ohjauslaitetta
- operoida esitysteknistä järjestelmää esitys- ja harjoitusilanteessa
- dokumentoida työnsä

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII TEKNISENÄ ASiantuntijana esitysprosessissa

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii sujuvasti yhteistyössä taiteellisen työryhmän, asiakkaan ja erityisesti oman ammattialueen suunnittelijan kanssa • ymmärtää teatteri- tai tapahtumateknisen tuotannon kokonaisuuden ja esitystoiminnan erityispiirteet • ymmärtää oman alansa taiteellisia suunnitelmia ja niiden toteuttamista tekniseksi kokonaisuudeksi • ymmärtää valon, äänen, videon tai lavastuksen merkityksen ilmaisun välineenä • käyttää skenografian ja dramaturgian perusteiden osaamista työssään • tuntee vastuunsa työilmapiiristä ja tukee suunnittelijoita suunnittelutyön toteutumisessa • sopeuttaa työnsä suunnittelijoiden tarpeisiin ja työtapoihin • työskentelee turvallisesti näyttämö- tai tilapäisissä tapahtumaolosuhteissa
----------------------------------	--

TUTKINNON SUORITTAJA HALLITSEE OMAN AMMATTIALUEENSA ESITYSTEKNISEN JÄRJESTELMÄN

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ymmärtää laaja-alaisesti oman ammattialueensa käytettävän laitteiston ominaisuudet ja mahdollisuudet sekä ohjaus- ja signaalinsiirtoverkon rakenteen • suunnittelee ja toteuttaa tuotantokohtaisia muutoksia järjestelmään ja laitteistoon • seuraa alan kehittymistä ja hyödyntää tietoa työssään • tuntee muiden esitystekniikan osa-alueiden ohjausjärjestelmiä ja osaa siirtää ohjaussignaaleja järjestelmien välillä • tuotannon ohjaustarpeiden mukaisesti tekee tarvittavat formaattimuunnokset esitysmateriaaleihin ja tiedostoihin huomioiden yhteensopivuuden käytetyn laitteiston kanssa • tekee tarvittavat formaattimuunnokset esitysmateriaaleihin ja tiedostoihin huomioiden yhteensopivuuden käytetyn laitteiston kanssa
----------------------------------	---

TUTKINNON SUORITTAJA SUUNNITTELEE TYÖNSÄ.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• organisoii työpisteensä työn suorittamisen kannalta asianmukaisesti • hyödyntää työssään ja työn suunnittelussa teknistä dokumentaatiota • muuntaa valo-, ääni-, video- tms. suunnitelman uusiin olosuhteisiin • työskentelee tuotantoaikataulun mukaisesti huomioiden muutokset ja ongelmatilanteet huomioi työskentelyssään esityksen toistettavuuden ja siirrettävyyden toiselle operaattorille • huomioi työskentelyssään esityksen toistettavuuden ja siirrettävyyden toiselle operaattorille • käyttää keskeisiä tiedonhankintamenetelmiä, tekee johtopäätöksiä ja hyödyntää tietoja työssään • hallitsee ohjelmointi-, harjoitus- ja esitysvaiheen työkulut
----------------------------------	--

TUTKINNON SUORITTAJA KÄYTTÄÄ JA OHJELMOI JÄRJESTELMÄN OHJAUSLAITETTA.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• valmistelee ohjauslaitteen ohjelmointiin, harjoituksiin ja esityksiin • tekee ennakko-ohjelmointia tuotannon edellyttämällä tavalla • hyödyntää tehokkaasti ohjainlaitteen toimintoja ja ominaisuuksia työssään • organisoii ohjelmointityön tarkoituksenmukaisesti ja käyttää ohjauslaitetta järjestelmällisesti • tekee nopeita korjauksia ja uudelleenohjelmointeja tilanteen sitä edellyttäessä • tallentaa ja arkistoi ohjelmoinnit huolehtien varmuuskopioinnista
----------------------------------	---

TUTKINNON SUORITTAJA OPEROI ESITYSTEKNISTÄ JÄRJESTELMÄÄ ESITYS- JA HARJOITUSTILANTEESSA.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• operoi suunnitelman mukaan ja reagoi muutoksiin • toimii vuorovaikutuksessa näyttämötaphtumien kanssa • ymmärtää oman ammattialueensa työn laatuvaatimukset ja toimii esityksissä niiden mukaisesti • huolehtii ammattialueensa esitysmateriaalien järjestelmällisestä ja turvallisesta säilyttämisestä • tuntee vastuunsa turvallisesta toiminnasta näyttämöllä • huomioi toiminnassaan muut esitystilassa toimivat ammattiryhmät • ratkaisee produktiivisessa työskentelyssä eteen tulevia ongelmia • käyttää sähköisiä yhteydenpitovälineitä kuten radiopuhelimia tai intercom-järjestelmää
----------------------------------	--

TUTKINNON SUORITTAJA DOKUMENTOI TYÖNSÄ.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• dokumentoi oman työskentelynsä ja käyttämänsä tekniset järjestelmät • laatii kattavan ja ymmärrettävän ajodokumentaatiosuorituksen esityksen aikaisista toiminnoista • arkistoi dokumentit työpaikan käytäntöjen mukaisesti
----------------------------------	---

2.7. Esitys- ja teatteritekniikan yrittäjänä toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- arvioida valmiuksiaan toimia esitys- ja teatteritekniikan yrittäjänä
- rakentaa ja ylläpitää asiakassuhteita
- verkostoitua ja kehittää liiketoiminnan laatua
- toimia kannattavasti
- kehittää yrityksen liiketoimintaa ja taloutta
- huolehtia itsestään yrittäjänä ja kehittää ammattitaitoaan.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA ARVIOI YRITTÄJÄVALMIUKSIAAN TOIMIA ESITYS- JA TEATTERITEKNIIKAN YRITTÄJÄNÄ.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tarkastelee realistisesti ja kriittisesti henkilökohtaisia ominaisuuksiaan ja omaa elämäntilannettaan yrittäjänä toimimisen kannalta • arvioi ammatinharjoittajana/yrittäjänä toimimiseen liittyvät henkilökohtaiset hyödyt ja riskit • arvioi oman ammatillisen osaamisensa riittävyyttä asiantuntijoiden näkemyksiä hyödyntäen • arvioi osaamistaan suhteessa erityisalansa toimintaympäristöön, kilpailutilanteeseen ja muihin sidosryhmiin.
----------------------------------	---

TUTKINNON SUORITTAJA RAKENTAA JA YLLÄPITÄÄ ASIAKASSUHTEITA.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• määrittää ja arvioi potentiaaliset asiakkaat ja/tai asiakasryhmät • rakentaa asiakassuhteet valittuihin asiakaskohderyhmiin • sitouttaa asiakkaat jatkuvaan liikesuhteeseen.
----------------------------------	--

TUTKINNON SUORITTAJA VERKOSTOITUU JA KEHITTÄÄ LIIKETOIMINNAN LAATUA.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• verkostoituu ja solmii yhteistyösopimuksia liiketoiminnalle hyödyllisten tahojen kanssa (alihankinta, tavarantoimittajat, palvelunasiantuntijat) • arvioi verkoston hyödyntämismahdollisuudet ja riskit oman yritystoiminnan kannalta asiantuntijoiden näkemysten avulla • arvioi ja kehittää oman työnsä laatua ja asiakastyytyväisyyttä yrityksen laatu- ja tulostavoitteiden mukaisesti • kerää palautetta ja arvioi työssään onnistumista omasta ja asiakkaan näkökulmasta • tiedostaa kehittymistarpeensa ja kehittää työskentelyään sen pohjalta • kehittää yrityksen laatujärjestelmää
----------------------------------	---

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII KANNATTAVASTI.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• seuraa alansa kehitystä, kuten trendejä, kulttuuri-ilmiöitä ja kuluttajakäyttäytymistä sekä toimintaympäristömuutoksia, ja käyttää tätä tietoa kannattavuuden kasvattamiseen • ymmärtää kannattavuuden ja kustannusten muodostumisen välisen yhteyden • asettaa selkeitä tavoitteita yrityksen toiminnan laatuun, kannattavuuteen ja elinkelpoisuuteen • tiedostaa valitsemiensa ratkaisujen (esim. tuotteiden ja palvelujen hinnoittelun) kustannusvaikutukset • laatii toiminnalleen talousarvion • seuraa yrityksensä talousarvion toteutumista ja reagoi siihen • käyttää taloussuunnitteluun, -seurantaan ja raportointiin asianmukaisia ohjelmistoja.
----------------------------------	---

TUTKINNON SUORITTAJA KEHITTÄÄ YRITYKSEN LIIKETOIMINTAA JA TALOUTTA.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• kartoittaa alansa erityispiirteitä, mahdollisuuksia ja riskejä yritystoiminnassa • asettaa yritystoiminnalle selkeitä tavoitteita ja varaa niihin tarvittavat resurssit • tulkitsee yrityksen liiketoiminnan kannalta keskeisiä tunnuslukuja ja kehittää toimintaa sen mukaisesti • ymmärtää talousarvion merkityksen yrityksen toiminnan suunnittelussa, tarkkailussa ja koordinoinnissa • hallitsee yrityksen taloutta ja osaa hyödyntää markkinoinnin ja kilpailuttamisen tulokset yrityksen kehityksessä • hoitaa yrittäjänä toimimisen vastuut ja velvollisuudet kuten verot ja vakuutukset • hyödyntää asiantuntijapalveluita yrityksen toiminnassa, kuten kirjanpito, verotus, vakuutukset, mainonta, markkinointi • toimii työnantajalle kuuluvien yleisten vastuiden ja velvollisuuksien edellyttämällä tavalla • järjestää henkilöstölle vähintään lain edellyttämän työterveyshuollon • toimii henkilöstökysymyksissä eettisesti hyvää johtamistapaa noudattaen • noudattaa voimassa olevaa työlainsäädäntöä, alan työehtosopimuksia sekä toimialaa koskevia säädöksiä, määräyksiä ja sopimuksia.
----------------------------------	--

TUTKINNON SUORITTAJA HUOLEHTII ITSESTÄÄN YRITTÄJÄNÄ JA KEHITTÄÄ AMMATTITAITOAA.

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• arvostaa omaa työtään ja tuo myönteisesti esille oman osaamisensa • johtaa itseään, huolehtii omasta ajankäytöstään ja jaksamisestaan • osaa delegoida (tapa, tavoitteen määrittely ja motivointi) tehtäviä myös muille • päivittää ja kehittää ammattitaitoaan sekä yrittäjätaitojaan • asettaa työtehtävänsä tärkeysjärjestykseen • noudattaa yritystoiminnassa kestävän kehityksen arvoja.
----------------------------------	--

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työelämätilanteissa toimimalla esitys- ja teatteritekniikan yrittäjänä. Yrittäjällä tarkoitetaan tässä sekä ammatinharjoittajaa että liiketoiminnan harjoittajaa eri yritysmuodoissa. Yrittäjyysalan asiantuntijat arvioivat liikeidean ja liiketoimintasuunnitelman sekä näihin liittyvän aineiston (kirjallinen kuvaus liikeideasta ja liiketoimintasuunnitelma).

Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

3. Tutkinnon ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arviointi

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset määrittävät, mitä tutkinnon suorittajan tulee osata suorittaessaan kyseistä tutkinnon osaa. Tutkintotilaisuudessa osoitettava ammattitaito arvioidaan hyväksytyn suorituksen kriteerien mukaisesti. Ammattitaidon osoittamistavat määrittävät, mitä tutkinnon suorittaja tekee osoittaakseen ammattitaitonsa. Tutkinnon suorittajan ammattitaitoa arvioivat työnantajien, työntekijöiden ja opetusalan edustajat, joilla on riittävä suoritettavaan tutkintoon liittyvä ammattitaito ja riittävä perehtyneisyys arviointiin ja suoritettavan tutkinnon perusteisiin.

4. Liite. Tutkinnon kuvaus (ei sisälly määräykseen)

Tutkinnon perusteiden voimaantulopäivä 1.1.2017 (9/011/2016)

4.1. Tutkinnon muodostuminen

Esitys- ja teatteritekniikan erikoisammattitutkinto muodostuu yhdestä pakollisesta ja kahdesta valinnaisesta tutkinnon osasta.

Pakollinen tutkinnon osa on:

Tuotantoprosessissa toimiminen

Valinnaiset tutkinnon osat ovat:

- Esimiehenä toimiminen
- Kansainvälisissä tuotannoissa toimiminen
- Puvustuksen toteuttaminen
- Maskeerauksen tehoste- ja karvatöiden tekeminen
- Esitysteknisenä operaattorina toimiminen
- Esitys- ja teatteritekniikan yrittäjänä toimiminen
- Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta

4.2. Tutkinnon suorittaneen osaaminen

Esitys- ja teatteritekniikan erikoisammattitutkinnon suorittanut työskentelee esittävien alojen tuotantoprosessissa osana tuotantoryhmää sekä erikoistumisesta riippuen voi

- toimia tuotantoprosessin vastaavana tai esimiehenä
- toimia kansainvälisissä tuotannoissa
- toteuttaa puvustuksia
- tehdä maskeerauksen tehoste – ja karvatöitä
- toimia esitysteknisenä operaattorina
- toimia esitys- ja teatteritekniikan yrittäjänä

Esitys- ja teatteritekniikan alan ammattilaiset työskentelevät mm. teatteri- ja oopperataloissa, teatteri- ja tanssiryhmissä, konsertti- ja monitoimisaleissa, audiovisuaalisissa tuotannoissa sekä festivaali- ja tapahtumatuotannoissa. Esitys- ja teatteritekniikan erikoisammattitutkinnon suorittanut osaa oman alansa tuotantoprosessin vastaavana suunnitella ja valvoa vastualueensa tuotantojen toteutumista laatua ja turvallista työskentelyä edistäen. Valinnaiset tutkinnonosat mahdollistavat osaamisen syventämisen esimiestaitojen, yrittäjyyden ja kansainvälisen toiminnan osalta.

4.3. Työtehtäviä, joissa tutkinnon suorittanut voi toimia

Esitys- ja teatteritekniikan alan ammattilaiset työskentelevät mm. teatteri- ja oopperataloissa, teatteri- ja tanssiryhmissä, konsertti- ja monitoimisaleissa sekä festivaali- ja tapahtumatuotannoissa.

Esitys- ja teatteritekniikan erikoisammattitutkinnon suorittanut osaa oman alansa tuotantoprosessin vastaavana suunnitella ja valvoa vastualueensa tuotantojen toteutumista

laatua ja turvallista työskentelyä edistään. Valinnaiset tutkinnonosat mahdollistavat osaamisen syventämisen esimiestaitojen, yrittäjyyden ja kansainvälisen toiminnan osalta.

4.4. Tutkintotodistuksen antajan nimi ja asema

Tutkintotodistuksen antaa Opetushallituksen asettama tutkintotoimikunta.

4.5. Tutkinnosta päättävän kansallisen/alueellisen viranomaisen nimi ja asema

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Opetushallitus, opetus- ja kulttuuriministeriön alainen keskusvirasto

4.6. Tutkinnon taso (kansallinen tai kansainvälinen)

ISCED 4

4.7. Arvosana-asteikko/hyväksymisvaatimukset

Hyväksytty/hylätty

4.8. Jatko-opintokelpoisuus

Tutkinto tuottaa kelpoisuuden korkeakouluopintoihin.

4.9. Säädösperusta

Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta 631/1998, asetus ammatillisesta aikuiskoulutuksesta 812/1998

4.10. Tutkintotodistuksen voi säädösten mukaan saada seuraavilla tavoilla

Tutkinto suoritetaan osoittamalla tutkintotilaisuuksissa Opetushallituksen päättämässä tutkinnon perusteissa vaadittu ammattitaito. Tarvittaessa järjestetään tutkintoon valmistavaa koulutusta. Koulutuksen järjestäjä huolehtii näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisen, tutkinnon suorittamisen ja tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisesta.

4.11. Pohjakoulutusvaatimukset

Näyttötutkinnon suorittaminen on ammattitaidon hankkimistavasta riippumatonta. Tutkintoon osallistujalle ei ole asetettu muodollisia koulutusvaatimuksia.